

FIȘA DISCIPLINEI

Controlul analitic al poluanților mediului (Chimie analitică V)

1. Date despre program

1.1	Instituția de învățământ superior	Universitatea din Pitești
1.2	Facultatea	Științe
1.3	Departamentul	Științe ale naturii
1.4	Domeniul de studii	Chimie
1.5	Ciclul de studii	Licență
1.6	Programul de studii / Calificarea	Chimie / Chimist

2. Date despre disciplină

2. Date despre disciplina											
2.1	Denumirea disciplinei					Controlul analitic al poluantilor mediului (Chimie analitica V)					
2.2	Titularul activităților de curs					Iosub Ion					
2.3	Titularul activităților de laborator					Iosub Ion					
2.4	Anul de studii	III	2.5	Semestrul	2	2.6	Tipul de evaluare	E	2.7	Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat

3.1	Numar de ore pe săptămână	3	3.2	din care curs	2	3.3	seminar/laborator	1
3.4	Total ore din planul de inv.	30	3.5	din care curs	20	3.6	seminar/laborator	10
Distribuția fondului de timp								ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe								18
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren								10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii, eseuri								10
Tutoriat								4
Examinări								4
Alte activități								
3.7	Total ore studiu individual	42						
3.8	Total ore pe semestru	72						
3.9	Număr de credite	3						

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1	De curriculum	Parcursarea disciplinei Chimie analitică III (MAI), Chimie analitică IV (MDSA)
4.2	De competențe	Competențe acumulate la disciplinele: Metode de analiza instrumentală și Metode de separare și analiza de urme.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1	De desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu videoproiector și ecran
5.2	De desfășurare a seminarului/laboratorului	Laboratorul disciplinei (sala S 010), echipamente și aparatură de laborator, computer și soft, acces internet.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C2. Determinarea compoziției, structurii și proprietăților fizico-chimice a unor compusi chimici (1/3) Standard: Determinarea structurii și stabilirea proprietăților fizico-chimice ale compusilor chimici.
	C2.1 Identificarea conceptelor și a metodelor utilizate pentru determinarea compoziției, structurii și a proprietăților fizico-chimice ale compusilor chimici. C2.2 Descrierea și interpretarea metodelor și tehnicilor folosite la determinarea structurii și a proprietăților compusilor chimici; prelucrarea și interpretarea rezultatelor C2.3 Utilizarea corectă a metodelor specifice de analiză a structurii și proprietăților compusilor chimici C2.4 Analiza critică a metodelor aplicate pentru determinarea compoziției, structurii și a proprietăților fizico-chimice ale unor compusi chimici C2.5 Realizarea unor rapoarte științifice cu privire la determinarea structurii și stabilirea proprietăților fizico-chimice ale compusilor chimici.
	C6. Efectuarea analizelor și asigurarea controlului calității prin metode și tehnici specifice (1,5/3) Standard: Efectuarea analizelor chimice și a unui studiu de calitate, cu identificarea și aplicarea metodelor și tehnicilor corespunzătoare
	C6.1 Identificarea metodelor generale și specifice de analiza pentru efectuarea analizelor și controlul calității. C6.2 Descrierea metodelor de analiza folosite și interpretarea a rezultatelor obținute C6.3 Utilizarea unor principii și metode pentru rezolvarea de probleme / situații bine definite, întâlnite la efectuarea analizelor chimice și a controlului calității.

	C6.4 Aplicarea criteriilor de performanță în alegerea metodelor de analiză chimică și de control al calității C6.5 Elaborarea de rapoarte asupra metodelor de analiză folosite și a rezultatelor obținute, a unui buletin de analiză și a unor proceduri proprii managementului calității.
Competențe transversale	CT1. Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil cu respectarea legislației și deontologiei specifice domeniului sub asistență calificată. (0,5/3) Standard: Elaborarea unei lucrări de specialitate sau a lucrării de licență respectând obiectivele, termenele propuse și normele de etică profesională.

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Disciplina are ca obiectiv general însușirea de către studenți a cunoștințelor de bază privind formarea competențelor caracteristice pentru specialitatea de chimist prin: 1. Formarea deprinderilor intelectuale specifice proceselor din controlul analitic al poluanților. 2. Dezvoltarea gândirii științifice în domeniul identificării poluanților din mediu și al tehnicilor de separare și determinare calitativ-cantitativă. 3. Dezvoltarea capacităților de identificare și aplicare a măsurilor de reducere-eliminare a unor poluanți din emisiile la nivelul componentelor de mediu.
7.2 Obiectivele specifice	La final cursului studentul trebuie să dovedească: - deprinderi și priceperi specifice identificării principalelor clase de poluanți funcție de criterii diferite (stare de agregare, medii de rezidență, concentrații.) - însușirea principalelor caracteristici specifice categoriilor de poluanți identificați: metode de separare-concentrare, mărimi fizico-chimice măsurabile, precum și metodele de analiză calitative și cantitative utilizate pentru caracterizarea poluanților. - capacități de investigare experimentală și prelucrarea datelor în cadrul metodelor: o spectroscopiei moleculare de absorbție UV-VIS, IR, de emisie în flacără arc și scânteie, absorbție atomică. o electrochimice (conductometrice, potențiometrice, amperometrice) o cromatografice (de lichide -strat subțire, coloană, de gaz) o termice de analiză în scopul determinării parametrilor implicați în procese de descompunere ale unor poluanți (deshidratare, procese endoterme, exoterme).

1. Conținuturi

8.1. Curs		Metode de predare	Observații Resurse folosite
1	Poluanții principali ai mediului Poluanți anorganici, ozonul, prepararea ozonului prin electroliza apei acidulate și determinarea lui prin spectrofotometrie de absorbție UV, prepararea ozonului prin metoda fotogenerării	Prelegerea Problematizarea	Proiecție video Tabla Materiale grafice
2	Poluanți anorganici dioxidul de carbon, determinarea conținutului de dioxid de carbon	Prelegerea Problematizarea	Proiecție video Tabla Materiale grafice
3	Poluanți anorganici nitrați și nitriți, determinarea spectrofotometrică a nitraților din apă, determinarea spectrofotometrică a nitriților din apă, oxizii de azot	Prelegerea Problematizarea	Proiecție video Tabla Materiale grafice
4	Poluanți anorganici oxizii de sulf	Prelegerea Problematizarea	Proiecție video Tabla Materiale grafice
5	Poluanți anorganici. Metale grele	Prelegerea Problematizarea Video	Proiecție video Tabla Materiale grafice
6	Poluanți organici, Hidrocarburi alifaticе și aromatice, Hidrocarburi policiclice aromatice (HPA) Solvenți organici, Uleiuri și grăsimi	Prelegerea Problematizarea Video	Proiecție video Tabla Materiale grafice
7	Controlul analitic al poluanților apelor, parametri de calitate ai apelor pH, Conductivitatea electrică (χ), Alcalinitatea, Duritatea, Necesarul biochimic de oxigen- BOD ₅ , Necesarul chimic de oxigen – COD, Carbon organic total – IOC, Interpretarea relațiilor dintre BOD, COD și TOC.	Prelegerea Problematizarea Video	Proiecție video Tabla Materiale grafice
8	Utilizarea rășinilor schimbătoare de ioni în purificarea apelor, Condiționarea rășinilor, Demineralizarea apei prin schimb ionic, Demineralizarea apei cu schimbători de ioni, Dedurizarea apei, Determinarea capacității de schimb a cationiților, determinarea capacității de schimb a anioniților.	Prelegerea Problematizarea Video	Proiecție video Tabla Materiale grafice
9	Controlul analitic al poluanților solului, Surse de poluare pentru sol, Măsurile de ameliorare a mediului, Absorbția și descompunerea poluanților organici.	Prelegerea Problematizarea Video	Proiecție video Tabla Materiale grafice
10	Metodele termice de analiză a probelor de sol. Analiza solurilor prin metode spectrale de emisie, Metode de analiză în flacără a solurilor.	Prelegerea Problematizarea Video	Proiecție video Tabla Materiale grafice Atlas de spectre

Bibliografie

"Chimia mediului și poluarea" – Iosub I., EUP, 2002.

"Metode de analize instrumentale" – Iosub I., EUP, 2000.

"Metode de separare și analize de urme" Note de curs – Iosub I. 2008

"Metode de separare și de analiză urmelor" – David V. – Editura Universității București, 2001

"Separatologie analitică", C. Liteanu, S. Gocan, A. Bold Editura Dacia, 1981

"Analiza prin spectrometrie în ultraviolet și vizibil" – Cordoș Emil și col. -, Editura Institutului National de Optoelectronică, București, 1999.

"Analiza prin spectrometrie atomică" – Cordoș Emil și col. - "Analiza prin spectrometrie atomică", Editura Institutului National de Optoelectronică, București, 1998.

"Cromatografia de înaltă performanță" Simion Gocan -, Partea I-II, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1998-2000.

"Validarea metodelor de analiză și control. Bazele teoretice și practice" Robert Săndulescu, Liviu Roman -, Editura Medicală, Cluj-Napoca, 1998.

8.2. Aplicații – Seminar / Laborator

		Metode de predare	Observații Resurse folosite
1	Prezentarea laboratorului și a normelor de protecție a muncii.	Expunerea Conversația Demonstratia video	Documente legislative specifice, Film video.
2	Determinarea oxigenului dizolvat OD	Experimentul frontal	Instrumentatia specifica Sticlarie metoda Winkler, Oximetru
3	Determinarea BOD 5, metoda Winkler și metoda amperometrică	Experimentul frontal	Instrumentatia specifica Sticlarie metoda Winkler, Oximetru
4	Fotogenerarea ozonului și prepararea sa prin electroliză, dozarea spectrofotometrică	Experimentul frontal	Instrumentatia specifica Fotogenerator Electrolizor Hoffman Instalatie vid Reactivi
5	Determinarea principalilor parametri de calitate pentru apele potabile	Experimentul frontal	Instrumentatia specifica pH-metru, conductometru, microteste.
6	Caracterizarea precipitațiilor acide – ploii acide	Experimentul frontal	Instrumentatia specifica Biurete, reactivi.
7	Determinarea metalelor alcaline și alcalino pământoase din compoziția unor probe de sol, prin flamfotometrie.	Experimentul frontal	Instrumentatia specifica Flamfotometru Carl Zeiss Flapho 4
8	Determinarea unor metale din compoziția unor probe de sol, prin spectroscopie de emisie în arc și scânteie	Experimentul demonstrativ	Instrumentatia specifica Spectrofotometru emisie Q24
9	Dedurizarea apei prin cromatografia de schimb ionic	Experimentul demonstrativ	Instrumentatia specifica Coloane cromatografice fu faze stationare anioniti si cationiti, reactivi.
10	Analiza termică a unor probe de sol.	Experimentul demonstrativ	Instrumentatia specifica Derivatograph 1500 Q

Bibliografie

Lucrări de laborator pentru –Controlul analitic al poluanților mediului – Lab 010

Chimia sanitară a mediului, Sergiu Mănescu și col. - Editura Medicală, București 1978.

2. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori din domeniul aferent programului

Competențele dobândite la disciplină permit absolvenților să lucreze ca: consilier chimist, chimie, inspector de specialitate chimist, referent de specialitate chimist, asistent de cercetare chimist, asistent de laborator.

3. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Descriptori de performanță diferențiați pe nivele pentru evaluarea gradului de: cunoaștere a mărimilor și a unităților de măsură specifice metodelor de separare și analiză de urme; interpretare a spectrelor și corelare a datelor obținute cu	Evaluare prin proba scrisă	40%

	obiectivele controlului analitic; corelare a parametri măsurabili cu proprietățile compușilor din mediu		
10.5 Seminar/ Laborator	Descriptori de performanță diferențiați pe nivele pentru evaluarea gradului de: investigare experimentală în cadrul metodelor de separare, spectroscopiei de emisie în arc și scânteie, flamfotometriei, spectroscopiei de absorbție atomică, cromatografiei de gaz și de lichide precum și a metodelor electrochimice și spectroelectrochimice; interpretare a spectrelor și de corelare a datelor obținute cu obiectivele controlului analitic; utilizarea tehnicilor de investigare în vederea reprezentării grafice a rezultatelor sub forma curbelor de etalonare; selectare a domeniului de concentrație, util pentru controlul analitic al mediului.	Evaluare orală	30%
10.6. Tema de casa.	Descriptori de performanță diferențiați pe nivele pentru evaluarea gradului de: relevanța a temei în cadrul disciplinei; calitatea documentării; prezentare a temei.	Evaluare orală	20%
10.7. Prezentă	Activitatea la curs	-	10%
10.8 Standard minim de performanță	Selectarea și utilizarea corectă a metodelor și tehnicilor, a materialelor, substanțelor și aparaturii cu respectarea normelor de securitate și sănătate în muncă la efectuarea unui experiment chimic.		

Data completării
01.10.2017

Titular de curs
IOSUB ION

Titular de seminar / laborator
IOSUB ION